

Život Cirkvi

Ročník 20

5/2013

Gréckokatolíci v Prešove d'akovali Bohu pri príležitosti vzácných výročí

Nebezpečenstvo logofóbie

V diskusii, v ktorej často dochádza aj k stretu medzi tými, ktorí sú proti a tými, ktorí sú naopak za to, aby homosexuálne páry mali rovnaké práva ako rodina, predstavuje skutočnú hrozbu logofóbia - strach z pokojnej argumentácie v súvislosti s veľmi dôležitým bodom z pohľadu teoretického a praktického, ako na kultúrnej úrovni, tak aj na sociálnej. Interpretácia nedávneho rozhodnutia talianskeho kasačného súdu, ktorý zveril starostlivosť o dieťa matke, napriek tomu, že žije s inou ženou, je toho jasným príkladom. Medzi tými, ktorí sa radujú zo zrovnoprávnenia homosexuálnych párov a rodín, a ktorí sú šokovaní, si len málo ľudí uvedomuje, že v prípade rozvodu, býva výchova dieťaťa zverená matke.

Dokonca aj otázka, či sa dieťa v rámci homosexuálneho páru môže rozvíjať vyváženým spôsobom, je nastavená nesprávne, a nie je podstatou etického alebo právneho problému. V skutočnosti, dieťa môže vyrastať v ťažkých situáciách a problémoch, teda nie samo o sebe žiaducich a programovateľných: sú deti, ktoré sú vychovávané iba matkou alebo iba otcom kvôli smrti jedného z rodičov alebo ktoré mali skúsenosť s detským domovom či vyrastali v polygamickom kontexte. Ale nikto ani len netuší, že k týmto situáciám musí dochádzať iba preto, aby v niektorých prípadoch nedošlo k väčšej škode.

Výsledok výchovného procesu je výsledkom viacerých prvkov. Akýsi uzol teórie a praxe, ktorý homosexualita predstavuje, je založený na fakte, ktorý má v mene orientácie tendenciu popierať hodnotu a dôležitosť rozdielu medzi mužom a ženou a jej, takpovediac, pôvodnú antropologickú dimenziu. Ľudská identita nie je koniec koncov determinovaná orientáciou samou o sebe, pretože ľudské postavenie v tomto smere je vždy polárne, mužské a ženské. Ide o rozdielnosť, ktorá má konkrétnu fyzionómiu, nie iba psychickú, mentálnu alebo tú, ktorá pramení v sociálnych úlohách.

Človek je mužom alebo ženou. Rodina, s deťmi či bez detí, zakúša v zjednotení a vo vzťahu odlišností, spleť štruktúru nášho bytia ako ľudských osôb. Preto, a nie iba z biologických dôvodov, vytvára monogamná rodina ideálny priestor, v ktorom sa musí učiť významu ľudských vzťahov. Predstavuje prostredie, nie iba

sociálne, ale predovšetkým antropologické, v ktorom je možný najlepší spôsob rastu. Jej kríza preto nie je prekvapením, vzhľadom na to, že osoby homosexuálnej orientácie chcú vytvoriť pár, čoraz viac podobnejší tomu manželskému, ohradujúc sa právom na deti a adopciu, ktoré v skutočnosti neexistujú pre nikoho, ani pre heterosexuálne páry. Deti nie sú vecami alebo nástrojmi pre realizáciu, sú osobami.

Ani samotné homosexuálne páry nemôžu negovať tento rozdiel medzi pohlaviami, pretože sú alebo ženami alebo mužmi, teda neeliminujú polaritu ako takú, ale vylučujú ju zo vzťahu ďalším výberom, ktorým ju prispôbujú sebe samým. Ak homosexuálna orientácia ako taká nie je výberom – ako ňou nie je okrem iných ani tá heterosexuálna – nemá zmysel hodnotiť osoby na základe ich orientácie a je nesprávna a nemorálna každá forma diskriminácie. Voľba nejakého vzťahu, je naopak, vždy slobodným činom a ako takej sa jej prisudzuje primeraný spoločenský význam. V tomto smere sú morálne, psychologické, náboženské hodnotenia – ak sa nezmenia na urážlivé, oprávnene rozdielne a preto musia byť zahrnuté medzi občianske práva a plne vyjadrené.

Diskusia, ktorá sa momentálne rozpútala vo Francúzsku, kde sú homosexuálnym párom priznané práva a povinnosti manželského a podporného charakteru, poukazuje na nevyhnutnosť diferencovať tieto spojenia od inštitúcie rodiny.

Na osobitosť rodičovstva sa musí poukazovať ako na prejav úcty k heterosexuálnemu manželstvu. Na vytvorenie práva nestačí túžba alebo vôľa mať deti, ba čo viac, je potrebné zmluvou s budúcimi generáciami zabezpečiť sociálne a kultúrne zachovanie tejto jednoty v rozdielnosti medzi mužom a ženou, ktorá je konštitutívnou dimenziou ľudskej existencie. Zrodení z muža a ženy. Ak zanecháme spornú logiku a odmietneme vytvárať z iných nepriateľov, táto antropologická jasnosť bude môcť byť chránená takou spoločnosťou, v ktorej občianske právo nediskriminuje, bez toho, aby sa zamiešali alebo rušili rozdiely.

Adriano Pessina

riaditeľ Centra bioetiky pri Univerzite Sacro Cuore v Ríme

Preklad: Mária Fábryová

Benedikt XVI. vyjadril sústrasť rodinám obetí po násilnostiach vo väzení vo Venezuele

Vatikán 1. februára (RV) - Benedikt XVI. vyjadril sústrasť rodinám obetí po minulotýždňových násilnostiach vo väzení vo venezuelskom meste Uribana. Potýčky medzi bezpečnostnými zložkami a uväznenými si vyžiadali 58 ľudských životov a približne 90 zranených. Benedikt XVI. zaslal rodinám obetí sústrastný telegram prostredníctvom štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho. Vyjadruje v ňom hlboký smútok nad „tragic-

kými udalosťami“ a o svojej duchovnej blízkosti uisťuje rodiny obetí a zranených. V telegrame vyzval štátne inštitúcie, aby pokračovali v duchu spolupráce a dobrej vôle v prekonávaní problémov spojených s väzenstvom a zabránili tak opakovaniu podobných situácií.

Nepokoje sú dôsledkom prepĺnených venezuelských väzníc. Podľa pozorovateľov je v krajine 45-tisíc uväznených. Kapacita všetkých zariadení je 15-tisíc osôb. -js-

Príhovor Benedikta XVI. pred tradičnou nedeľnou poludňajšou modlitbou Anjel Pána

Vatikán 28. januára (RV) - Na Námestí sv. Petra vo Vatikáne sa v nedeľu na poludnie zhromaždilo niekoľko tisíc pútnikov z celého sveta, aby sa spolu so Svätým Otcom pomodlili modlitbu Anjel Pána. Benedikt XVI. sa vo svojom príhovore venoval téme vychádzajúcej z úryvku Lukášovho evanjelia.

„Drahí bratia a sestry!

Dnešná liturgia nám predstavuje dva rozličné úryvky Lukášovho evanjelia. Prvým (1,1-4) je prológ, adresovaný istému «Teofilovi». Keďže toto meno v gréčtine znamená «Boží priateľ»,

môžeme v ňom vidieť každého veriaceho, ktorý sa otvára Bohu a chce poznať evanjelium. Druhý úryvok (4, 14-21) nám predstavuje Ježiša, ktorý sa «v sile Ducha» predstavuje v sobotu v nazaretskej synagóge. Ako vidíme, Pán sa neoddeľuje od týždenného liturgického rytmu, ale sa pripája k zástupu svojich spolurodákov pri modlitbách a počúvaní Písma. Podľa obradu sa mal čítať text Tóry alebo Prorokov, po ktorom mal nasledovať komentár. V ten deň sa Ježiš postavil, aby čítal a našiel úryvok proroka Izaiáša, ktorý začína takto: «Duch Pána, Jahveho, je na mne, pretože ma Pán pomazal, poslal ma hlásať radosť ubitým» (61, 1-2). Origenes to komentuje nasledovne: «Nie náhodou otvoril tento zvitok a našiel kapitolu, ktorá je proroctvom o ňom, pretože aj toto pripravila Božia prozreteľnosť» (Kázne na Lukášovo evanjelium, 32,3). Ježiš, keď dočítal a zavládlo ticho očakávania, povedal: «Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli» (Lk 4,21). Svätý Cyril Alexandrijský hovorí, že «dnes» umiestnené medzi prvý a druhý Kristov príchod, je spojené so schopnosťou veriaceho počúvať a konať pokánie (porov. PG 69, 1241). Avšak v radikálnom zmysle je sám Ježiš tým «dnes», spásou v dejinách, pretože završuje plnosť vykúpenia. Termín «dnes», ktorý obľubuje sv. Lukáš (porov. 19,9; 23,43), nás odkazuje na kristologický titul, ktorý evanjelista často používa - «spasiteľ» (sōtēr). Už pri rozprávaní o Ježišovom detstve je tento termín prítomný v anjelových slovách, ktorými sa obrátil na pastierov: «Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán» (Lk 2,11).

Drahí priatelia, tento úryvok interpretuje toto «dnes» aj nám. Predovšetkým nám ukazuje ako máme prežívať nedeľu, deň oddychu a rodiny, ale predovšetkým deň, ktorý máme zasvätiť Pánovi účasťou na Eucharistii, v ktorej sa sýtime Kristovým telom

a krvou a zároveň jeho Slovom života. Na druhom mieste nás evanjelium pozýva, aby sme sa v našom tak roztržitom a nepozornom čase opýtali seba samých aká je naša schopnosť načúvať. Skôr ako môžeme hovoriť o Bohu a s Bohom, je potrebné počúvať ho a liturgia Cirkvi je «školou» tohto načúvania Pánovi, ktorý k nám hovorí. Nakoniec nám pripomína, že každý okamih sa môže stať tým «dnes», chvíľou pre našu konverziu. Každý deň (kathēmeran) sa môže stať spasiteľným dnes, pretože spása sú dejiny, ktoré pokračujú

pre Cirkev a pre každého Kristovho učeníka. Toto je zmysel kresťanského «carpe diem»: prijmi dnes, v ktorom ťa Boh volá, aby ťi daroval spásu!

Nech je Panna Mária pre nás vždy príkladom a nech nás vedie, aby sme dokázali spoznať a prijať v každom dni nášho života prítomnosť Boha a Spasiteľa, nášho i celého ľudstva.

Po hlavnom príhovore potom Svätý Otec obrátil pozornosť k niekoľkým aktualitám. Najskôr spomenul Deň spomienky na holokaust a na obeť nacizmu: „Na dnešný deň pripadá Deň spomienky na holokaust a na obeť nacizmu. Pripomienka tejto tragédie, ktorá tak tvrdo zasiahla predovšetkým hebrejský národ, nech je neprestajnou výstrahou pre všetkých, aby sa už nikdy nezopakovali chyby minulosti, ale aby sa prekonalá každá forma nenávisti a rasizmu a aby sa zároveň čím viac šírila úcta voči dôstojnosti ľudskej osoby.“ Potom Benedikt XI. obrátil pozornosť na 60. svetový deň malomocných. „Drahí bratia a sestry, na dnešný deň pripadá šesťdesiaty Svetový deň malomocných. Vyjadrujem svoju blízkosť všetkým, ktorí trpia touto chorobou a povzbudzujem výskumníkov, zdravotníckych pracovníkov i dobrovoľníkov, najmä z katolíckych organizácií a z Asociácie priateľov Raoula Follereaua. Všetkým vyprosujem duchovnú podporu sv. Daminána de Veuster a sv. Marianny Cope, ktorí venovali svoje životy práve postihnutým leprou.“

V závere spomenul i osobitný Deň príhovoru za mier vo Svätej zemi: „Na dnešnú nedeľu pripadá i osobitný Deň príhovoru za mier vo Svätej zemi. Ďakujem všetkým, ktorí sa v mnohých častiach sveta zasadzujú za mier a osobitne pozdravujem tých, čo sú tu prítomní,“ dodal Svätý Otec, ktorý potom spolu s deťmi s Katolíckej akcie vypustil biele holubice pri príležitosti organizovaného pochodu detí za mier.

-js, aj- / snímka archív

Benedikt XVI.: O Bohu ako Otcovi, ktorý sa z nás nikdy neunaví

Vatikán 30. januára (RV) - O Božom otcovstve a Božej všemohúcnosti, ktorá sa prejavuje v jeho добрote, láskavosti a milosrdenstve, a nie v ukazovaní sily – hovoril Benedikt XVI. počas pravidelnej generálnej audienzie, ktorá sa konala v Aule Pavla VI. vo Vatikáne.

„Drahí bratia a sestry,

minulú stredu sme sa v katechéze venovali prvým slovám Vyznania viery: „Verím v Boha.“ Avšak Krédo tieto slová ďalej upresňuje: Boh je všemohúci Otec, Stvoriteľ neba a zeme. Chcel by som sa s vami zamyslieť nad prvou, základnou definíciou Boha, ktorú nám Krédo sprostredkuje: Boh je Otec.

Nie je vždy ľahké hovoriť o otcovstve – a to najmä v našom západnom svete, plnom rozdelených rodín, čoraz náročnejších pracovných úloh, problémov a starostí spojených s rodinným rozpočtom, vo svete poznačenom inváziou masmédií do každodenného života – a toto sú iba niekoľké spomedzi faktorov ochromujúcich v spoločnosti pokojný vzťah rodičov a detí. Vzájomná komunikácia sa niekedy stáva zložitou, dôvera ochabuje a vzťah s postavou otca sa komplikuje. Problematickým sa potom stáva aj obraz Boha ako otca, pretože chýba vzor, podľa ktorého si človek dokáže Božie otcovstvo predstaviť. Kto mal príliš autoritatívneho a neústupného otca, alebo nedbalého, či málo citlivého alebo ak niekomu otec v rodine celkom chýbal, tomu je ťažko rozmýšľať o Bohu ako o Otcovi – a odovzdať sa mu s dôverou.

Biblické zjavenie nám pomáha prekonať tieto ťažkosti, keď nám rozpráva o Bohu, ktorý ukazuje, čo to naozaj znamená byť „otcom“. Evanjelium nám odhaľuje túto tvár Boha ako Otca, ktorý miluje až do tej miery, že darúva vlastného Syna za spásu ľudstva. Obraz postavy Otca nám teda pomáha lepšie pochopiť Božiu lásku, ktorá však zostáva neporovnateľne väčšou, vernejšou a dokonalejšou než láska ktoréhokoľvek človeka. „Je medzi vami človek,“ – hovorí Ježiš, aby priblížil učeníkom Božiu podobu – „je medzi vami človek, čo by podal synovi kameň, keď ho prosí o chlieb? Alebo keby pýtal rybu, čo by mu dal hada? Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia?“ (Mt 7,9-11; porov. Lk 11,11-13). Boh je našim Otcom, pretože nás požehnal a vyvolil si nás ešte pred stvorením sveta (porov. Ef 1,3-6), prijal nás za svoje deti v Ježišovi (porov. Jn 3,1). Boh ako Otec sprevádza našu existenciu svojou láskou, darúva nám svoje Slovo a svoje učenie, a tiež svoju milosť a svojho Ducha.

On – ako nám to zjavuje Ježiš – je Otcom, ktorý živí nebeské vtáky bez toho, aby museli siať alebo žať – a lúčne kvetiny oblieka do najkrajších farieb, do šiat krajších, než aké nosil kráľ Šalamún (porov. Mt 6,26-32; Lk 12,24-28). Avšak my – dodáva Ježiš – sme omnoho cennejší ako všetky kvety a ako nebeské

vtáky! Ak je teda taký dobrý, že „dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posieľa dážď na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5,45), môžeme sa vždy, keď pochybíme, bez strachu a v úplnej dôvere spoľahnúť na jeho odpustenie. Boh je dobrý Otec, ktorý prijíma a objíma strateného syna konajúceho pokánie (porov. Lk 15,11 nn), obdarúva tých, ktorí ho prosia, (porov. Mt 18,19; Mk 11,24; Jn 16,23) a ponúka chlieb z neba a vodu života, ktorá umožňuje žiť večne (porov. Jn 6,32.51.58).

Autor Žalmu 27, obklúčený nepriateľmi, napádaný zločincami a podvodníkmi, hľadá Božiu pomoc a vyzývajúc Boha vydáva svedectvo svojej viery hovoriac: „Hoci by ma opustili otec aj mat', Pán sa ma predsa ujme“ (v. 10). Boh je Otec, ktorý nikdy neopúšťa svoje deti, je to milujúci Otec, ktorý pomáha, povzbudzuje, prijíma, odpúšťa, zachraňuje – a to všetko s vernosťou, ktorá nekonečne prekračuje vernosť ľudí – to všetko koná preto, aby sme sa my dokázali otvoriť pre dimenzie večnosti. „Lebo jeho milosrdenstvo je večné“ – odpovedá sa vo forme litánií na každý verš Žalmu 136, ktorý pripomína udalosti dejín spásy. Božia láska sa nikdy nepominie, nikdy neunaví. Je to láska, ktorá sa darúva až do krajnosti, až po obeť vlastného Syna. Viera nám daruje túto istotu, ktorá sa stáva pevnou skalou v stavbe nášho života: dokážeme čeliť všetkým nebezpečným a ťažkým situáciám, skúsenosti tmy a krízy, ako aj času bolesti – povzbudzovaní dôverou v to, že Boh nás nenechá samých, ale vždy nám bude nablízku, aby nás zachránil, aby nás priviedol do večného života.

V Pánovi Ježišovi Kristovi sa naplno ukazuje dobrotivá tvár Otca, ktorý je na nebesiach. Poznajúc jeho, môžeme spoznať aj Otca (porov. Jn 8,19; 14,7) – a pazerajúc na neho, vidíme Otca, pretože on je v Otcovi a Otec je v ňom (porov. Jn 14,9.11). On je „obraz neviditeľného Boha“ – ako ho predstavuje hymnus v liste Kolosanom „prvorodený zo všetkého stvorenia... prvorodený z mŕtvych“, „v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov“ a zmierenie so všetkým stvorením, pretože pre jeho krv na kríži „priniesol pokoj všetkému, čo je na zemi aj čo je na nebi“ (porov. Kol 1,13-20).

Viera v Boha Otca si vyžaduje, aby sme uverili v Syna, pôsobením Ducha, aby sme spoznali v Kríži, ktorý prináša spásu, definitívne zjavenie Božej lásky. Boh je nám Otcom práve vtedy, keď za nás dáva svojho Syna. Boh je nám Otcom, keď nám odpúšťa naše hriechy a vedie nás k radosti z nového života. Boh je nám Otcom, keď nám darúva Ducha, ktorý nás robí jeho deťmi a umožňuje, aby sme ho v pravde volali „Abba, Otče“ (porov. Rim 8,15). Preto Ježiš, keď nás učí modliť sa, pozýva nás povedať „Otče náš“ (Mt 6,9-13; porov. Lk 11,2-4).

Božie otcovstvo je teda nekonečnou láskou a nežnosťou skláňajúcou sa nad nami, slabými synmi, ktorí

potrebujú pomoc. Žalm 103, veľký oslavný spev Božieho milosrdenstva, hovorí: „Ako sa otec zmilúva nad deťmi, tak sa Pán zmilúva nad tými, čo sa ho boja. Veď on dobre vie, z čoho sme stvorení; pamätá, že sme iba prach.“ (v. 13-14). A práve táto naša malosť, naša slabá ľudská prirodzenosť, naša krehkosť, sa stáva prosbou k Božiemu milosrdenstvu – aby Boh ukázal svoju veľkosť a otcovskú nežnosť – pomáhajúc, odpúšťajúc a zachraňujúc nás.

A Boh odpovedá na naše volanie – posla nám svojho Syna, ktorý zomiera a vstáva zmŕtvych – pre nás. Vstupuje do našej krehkosti a koná to, čo by človek sám nikdy nedokázal: berie na seba hriech sveta, ako nevinný baránok, a znovu nám otvára cestu k spoločenstvu s Bohom, robí nás Božími deťmi. A práve tu, vo Veľkonočnom tajomstve, sa v plnom svetle odhaľuje Otcova tvár. Práve tu, na kríži, sa uskutočňuje plné zjavenie veľkosti Boha ako „Všemohúceho Otca“.

Mohli by sme sa však pýtať: ako je možné premýšľať o všemohúcom Bohu, keď sa pozeráme na Kristov kríž? Na túto moc zla, ktorá zašla tak ďaleko, že zabila Božieho Syna? Nám by sa skôr páčila Božia všemohúcnosť podľa našich mentálnych schém a túžob: „Všemohúci“ Boh, ktorý rieši naše problémy, ktorý zasahuje, aby nám pomohol prekonať všetky ťažkosti, ktorý víťazí nad nepriateľskými silami, mení beh udalostí a odstraňuje trápenie. Preto nám dnes niektorí teológovia hovoria, že Boh snáď ani nemôže byť Všemohúci, veď inak by nepripustil toľkú bolesť, toľkú zlobu vo svete. A naozaj, zoči-voči zlu a utrpeniu je nám ťažko uveriť v Boha Otca, v jeho všemohúcnosť. Preto niektorí hľadajú útočisko v idoloch a podliehajú pokušeniu hľadať odpoveď v poverčivosti akejsi „magickej“ všemohúcnosti a v jej iluzórnych prísluboch.

Ale viera vo všemohúceho Boha nás povzbudzuje, aby sme kráčali po iných cestách: aby sme spoznali, že Božie myšlienky sú odlišné od našich myšlienok a že Božie cesty nie sú našimi cestami – a aj jeho všemohúcnosť je odlišná: neprejavuje sa ako nejaká svojvoľná sila – ale je poznačená láskyplnou a otcovskou slobodou. Boh totiž dal svojim stvoreniam slobodu a práve v tom, že ich urobil slobodnými, zriekol sa časti svojej moci, odovzdal ju slobode ľudí. Preto Boh miluje a rešpektuje slobodnú odpoveď lásky človeka na jeho povolanie. Ako Otec, Boh túži, aby sme sa stali jeho deťmi, a to celým srdcom – aby sme sa naučili žiť v jeho Synovi, v spoločenstve s ním a v jeho plnom poznaní.

Jeho všemohúcnosť sa neprejavuje v násilí, v ničení nepriateľskej sily – tak, ako by sme si to azda predstavovali – ale v láske, v milosrdenstve, v odpustení, v prijatí našej slobody a v neúnavnom pozvaní k obráteniu srdca, teda v postoji, ktorý je len zdanlivo slabý: Boh sa zdá slabý, keď vidíme ako sa Ježiš modlí, ba dovoľí, aby ho zabili, ale toto je postoj slabosti, ktorá je plná trepezlivosti, miernosti a lásky – postoj, ktorý nám ukazuje, že aj takto sa môže prejaviť moc a sila. Práve

tu sa ukazuje Božia sila a on nad všetkým víťazí. Autor Knihy Múdrosti sa takto obracia na Boha: „Ty sa zmilúvaš nad všetkými, pretože si všemocný, zhovievavý bývaš s hriechmi ľudí, aby sa kajali. Lebo všetko, čo je, miluješ... ty šetriš všetko, lebo je to tvoje, Pane, priateľ života“ (11,23-24a.26).

Len ten, kto je naozaj mocný, môže vytrpieť zlo a prostredníctvom toho dokázať svoje milosrdenstvo. Len ten, kto je naozaj mocný, môže naplno využívať silu lásky. Boh, ktorému patria všetky veci, pretože všetko stvoril, odhaľuje svoju silu práve v tom, že všetko a všetkých miluje – v trepezlivom očakávaní obrátenia nás, ľudí, ktorých túži mať za svoje deti. Boh očakáva naše obrátenie. Všemohúca láska Boha nepozná limity, veď on „vlastného Syna neušetřil, ale vydal ho za nás všetkých“ (Rim 8,32). Všemohúcnosť lásky nie je všemohúcnosťou tohto sveta, ale úplným darovaním sa a Ježiš, Boží Syn, odhaľuje svetu pravú všemohúcnosť Otca práve v tom, že dáva život za nás, hriešnikov. Toto je skutočná, autentická a dokonalá Božia moc: odpovedať na zlo nie zlom, ale dobrom, na urážky odpustením, na vraždiacu nenávisť láskou, ktorá dáva život. Takto je zlo opravdivo porazené, pretože je zmyté Božou láskou. Smrť je teraz naozaj porazená, pretože sa mení na dar života. Boh Otec kriesi svojho Syna – smrť, veľká nepriateľka (porov. 1 Kor 15,26), je porazená, zbavená svojho ostňa (porov. 1 Kor 15,54-55) – a my, oslobodení od hriechu, môžeme naozaj vstúpiť do života Božích detí.

Keď teda hovoríme „Verím v Boha, Otca všemohúceho“, vyjadrujeme našu vieru v silu lásky Boha, ktorý vo svojom umučenom a vzkriesenom Synovi porazil nenávisť, zlo i hriech a otvoril nás pre večný život, život detí, ktoré chcú zostať navždy v „Dome Otca“. Povedať „Verím v Boha Otca všemohúceho“, v jeho silu, v jeho Otcovstvo, je vždy aktom viery a obrátenia, skutkom premeny nášho zmýšľania a celého nášho čítania, premenou celého spôsobu nášho života.

Drahí bratia a sestry, prosme Pána, aby nás posilňoval vo viere, aby nám naozaj pomohol nájsť vieru, aby nám dal silu ohlasovať ukrižovaného a vzkrieseného Krista a svedčiť o ňom prostredníctvom lásky k Bohu a k blížnemu. Nech nám Boh pomôže prijať dar adoptívneho synovstva, aby sme dokázali naplno žiť obsah nášho Kréda – v dôveryplnom odovzdaní sa do Otcovej lásky a jeho milosrdnej všemohúcnosti, do skutočnej Všemohúcnosti, ktorá prináša spásu. Ďakujem.

Na generálnej audiencii sa zúčastnili aj pútnici zo Slovenska. Benedikt XVI. sa im prihovoril po slovensky: „Zo srdca pozdravujem slovenských pútnikov, osobitne z Oščadnice, Bánoviec nad Bebravou a z Univerzity Komenského z Bratislavy. Bratia a sestry, prajem vám, aby svetlo Evanjelia osvecovalo všetky kroky vášho života a ochotne udeľujem Apoštolské Požehnanie každému z vás a vašim drahým vo vlasti. Pochváľený buď Ježiš Kristus!“ **Preložil: Martin Kramara**

Svätý Otec vyjadruje blízkosť pozostalým po tragédii na juhu Brazílie

Vatikán/Brazília 29. januára (RV) - Svätý Otec je „zdesený“ tragickými dôsledkami požiaru, ktorý vypukol v pondelok na diskotéke univerzitného mesta Santa Maria na juhu krajiny, píše sa v telegrame, ktorý v jeho mene zaslal kardinál vatikánsky štátny sekretár Tarcisio Bertone miestnemu arcibiskupovi Héliovi Adelarovi Rubertovi. Svätý Otec uisťuje o svojej modlitbe za obeť a vyjadruje svoju blízkosť pozostalým. Pri požiaru zomrelo 232 mladých ľudí, vyše 130 ďalších zranení sú hospitalizovaní v kritickom stave.

Mons. Ruper, arcibiskup Santa Maria, hovoril pre Vatikánsky rozhlas o dráme, ktorá nesmie viesť k strate nádeje: „Verím, že tým pravým slovom tohto momentu musí byť nádej. Došlo k tragédii, ktorá pre celú spoločnosť znamená bezhraničnú bolesť, avšak Ježiš Kristu zostáva stále našej nádejou. V tomto momente musíme hľadiť na Neho, na Máriu, nahor. Naš konečný život nie je na tejto zemi; našou vlasťou sú nebesia. Všetci sa musíme na tento moment pripraviť. Nie je čas niekoho súdiť, ale skôr je nutné obnoviť bratskú lásku, ktorá jediná zostane, až tento život pomine. Je potrebné žiť dobre našu viery, teraz v Roku viery a v príprave na nadchádzajúce Svetové dni mládeže. Boh nás v tomto momente našich dejín posilňuje mocou svojho Slova,“ povedal arcibiskup Ruper.

V meste Santa Maria bol vyhlásený trojdňový smútok. Podporu obetiam vyjadrili i brazílski biskupi. V Riu de Janeiro, dejisku Svetových dní mládeže, sa zišlo niekoľko tisíc mladých ľudí za zádušnej svätej omši, ktorú slúžil arcibiskup Orani João Tempesta. **-mf- RV CZ**

Členovia Medzinárodnej katolícko-pravoslávnej teologickej komisie u Benedikta XVI.

Vatikán 25. januára (RV) - Benedikt XI. prijal členov Medzinárodnej zmiešanej komisie pre teologický dialóg medzi Katolíckou cirkvou a Pravoslávnymi cirkvami. Ako povedal, stretnutie poskytlo príležitosť k spoločnému zamysleniu sa nad prácou komisie, ktorá začala svoje pôsobenie pred desiatimi rokmi, v januári 2003. Vznikla na podnet cirkevných orgánov pravoslávnych cirkví a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov.

„Za posledné desaťročie komisia preskúmala z historického hľadiska rôzne spôsoby, akými cirkvi v prvých storočiach vyjadrovali spoločnosť,“ uviedol pápež vo svojom príhovore k členom komisie.

Pripomenul tiež význam tohto stretnutia práve počas týždňa venovaného modlitbe za jednotu všetkých Kristových nasledovníkov: dosiahnutie „plnšieho spoločenstva a komunikácie, ktorá tu bola už v prvých piatich storočiach kresťanskej histórie“. Svätý Otec vyjadril nádej, že tieto vzťahy sa budú aj naďalej vyvíjať v bratskom duchu spolupráce, a to predovšetkým prostredníctvom rastúceho teologického dialógu.

Mnohí z členov komisie prišli z krajín, v ktorých kresťania čelia bolestným skúškam a ťažkostiam. Pre Svätého Otca sú zdrojom hlbokého znepokojenia, ale aj nádejou: „Prostredníctvom vás by som rád uistil všetkých veriacich na Blízkom východe o mojej duchovnej blízkosti a modlitbe za túto oblasť, tak dôležitú v Božom pláne spásy, aby bola vedená prostredníctvom konštruktívneho dialógu a spolupráce, v prospech budúcnosti spravodlivosti a trvalého pokoja.“ **-mf-**

Duchovenstvo potrebuje hlbokú reformu

Vatikán 29. januára (RV) - Prefekt Kongregácie pre klerus komentoval nedávny apoštolský list Benedikta XVI. Ministrorum institutio, ktorým spomínanej kongregácii zveril starostlivosť o formáciu v kňazských seminároch. Táto kompetencia prešla s Kongregácie pre katolícku výchovu a týka sa otázok „pestovania a riadenia úplnej formácie, života a služby kňazov a seminaristov, počínajúc pastoráciou povolání a výberom kandidátom kňazstva cez ľudskú, duchovnú, vieroučnú a pastoračnú formáciu v seminároch a formačných strediskách pre trvalých seminaristov až k stálej formácii, spôsobom plnenia ich služby a ich sociálneho a životného zabezpečenia“. Kardinál Piacenza komentoval tento krok ako dôsledok potreby hlboké reformy, ktorú potrebuje dnešné duchovenstvo, a svedčí o pápežovej starosti zameranej týmto smerom. Pripomenul tiež potrebu obnovy pastorácie duchovných povolání. Podľa neho je potrebné zbaviť sa predstáv, ktoré dominovali počas posledných desaťročí a redukovali povolania na čisto subjektívnu voľbu, hoci ide o odpoveď na objektívnu Božiu iniciatívu, zdôraznil kardinál Piacenza. „Žiaduca obnova celej Cirkvi sa odvíja veľkou mierou od kvality služobného kňazstva, ako pripomína koncilový dekrét o výchove ku kňazstvu Optatum totius. Päťdesiat rokov po koncile je preto zmienený presun kompetencie dohľadu nad kňazskou formáciou pod našu kongregáciu ďalším krokom vernosti učeníu koncilu a tiež následného pápežského magistéria bl. Jána Pavla II., zhrnutého predovšetkým v exhortácii Pastores dabo vobis, ktorý zdôrazňuje vnútornú spojitosť formácie, ktorá predchádza sväteniu, s tou, ktorá nasleduje po ňom. Podobne, už v dobe vydania tejto exhortácie, sa hovorilo o spojení oboch týchto kompetencií,“ hovorí kardinál Piacenza. **RV CZ; ml**

Benedikt XVI. s členmi tribunálu Rímskej roty

Vatikán 26. januára (RV) - Vatikánsky tribunál Rímskej roty, ktorá sa zaoberá najmä prípadmi platnosti manželstiev, začal nový súdny rok. Jeho členovia sa dnes stretli na tradičnej audiencii so Svätým Otcem, ktorý ako každoročne upozornil na jeden aspekt cirkevného práva. Tentokrát sa predmetom jeho úvah stal vzťah viery a manželského zväzku.

Tribunál pôsobí pri Svätej stolici prevažne ako odvolací súd v kauzách na obranu práv Cirkvi, v sporových záležitostiach, ale predovšetkým v súvislosti s rozhodovaním o platnosti alebo neplatnosti manželského zväzku. Preto sa aj Svätý Otec vo svojom príhovore venoval otázke manželstva z teologického, ako aj právneho hľadiska. Poukázal na vzťah medzi vierou a manželským zväzkom ako neodvolateľnou zmluvou medzi mužom a ženou, ktorá vychádza z prirodzenosti a medzi pokrstenými bola Kristom povýšená na sviatosť. Vzhľadom na túto skutočnosť pripomenul sudcom, aby pri rozhodovaní o manželskom zväzku pozorne hľadeli na prirodzený aj nadprirodzený rozmer manželstva. Upozornil, že súčasná kultúra, poznačená individualizmom a etickým a náboženským relativizmom, stavia osobu a rodinu pred vážne výzvy.

„V prvom rade pred otázkou zameranú na samotnú schopnosť ľudskej osoby viazať sa, a tiež, či zväzok, ktorý by mal trvať celý život, je naozaj možný a je v súlade s prirodzenosťou človeka, alebo nie, či je dokonca v protiklade s jeho slobodou a sebarealizáciou,“ uviedol Svätý Otec a dodal, že iba prijatím Božej pravdy je možné zrealizovať ľudský a rodinný život a pochopiť pravdu o človeku ako o Božom dieťati. „Odmietnutie Božej ponuky vedie k hlbokej nerovnováhe vo všetkých oblastiach ľudských vzťahov aj manželského vzťahu, k pomýlenému poňmaniu vlastnej slobody a uzavretiu sa vo vlastnom egoizme a egocentrizme.“ Ako zdôraznil, uzatváranie sa pred Bohom a odmietnutie sviatostnosti manželského zväzku môže istým spôsobom narušiť samotnú platnosť manželskej zmluvy, avšak iba za podmienok definovaných právnou vedou, keď sa týka odmietnutia samotnej podstaty manželstva, vernosti alebo iných elementov, prípadne základných vlastností manželstva: „Viera v Boha, podporovaná Božou milosťou, je teda dôležitým prvkom života vzájomného odovzdania sa a vernosti tomu druhému“.

V ďalšej časti sa zaoberal zneplatňujúcimi prekážkami, týkajúcimi sa cieľa manželstva, ktorým je dobro manželov (bonum coniugum). V niektorých prípadoch sa musí vziať do úvahy, že práve kvôli nedostatku viery je dobro manželov umenšené a nakoniec vylúčené zo samotnej zmluvy, napr. nesprávnym pochopením manželského zväzku, rovnosti

medzi manželmi alebo prípadným odmietnutím vernosti. Na záver Svätý Otec vyzval prítomných k úprimnému hľadaniu pravdy a spravodlivosti v súvislosti s posvätným manželstvom, a teda kresťanskou rodinou. -js-

O registrácii potratových tabletiiek sa diskutuje aj vo Vatikáne

Vatikán 30. januára (RV) - Na Slovensku aj naďalej pokračujú polemiky v súvislosti s rozhodnutím vlády zaviesť predaj abortívnych tabletiiek RU 486, o situáciu sa už zaujíma aj Vatikán. Nedeľné vydanie vatikánskeho denníka L'Osservatore Romano v článku s názvom Ne zodpovedná politika uvádza, že Katolícka cirkev, organizácie pro-life a niektorí kresťanskí politici na Slovensku vyjadrili nad registráciou nepokoj a odmietavý postoj.

„Úmyselné zavraždenie ešte nenarodeného dieťa v matkinom lone bolo a vždy ostane dobrovoľnou vraždou. To je dôvod, prečo je nedávne šírenie chemických potratových prípravkov obsahujúcich mifepriston a misprostol vážne a smutné, s vysoko ničivými dôsledkami pre celú spoločnosť, a zvlášť pre všetky zúčastnené osoby,“ uvádza Mons. Stanislav Zvolenský, predseda Konferencie biskupov Slovenska, bratislavský arcibiskup metropolita. Vládu už oficiálnou cestou požiadal, aby registráciu zrušila a podnikla nevyhnutné kroky na ochranu každého ľudského života od jeho počatia. Poukázal tiež na morálny, kultúrny, zdravotný, sociálny a ekonomický dôsledok používania týchto prípravkov: „Istý dobre známy vedecký výskum dokazuje, že tieto tabletky prinášajú nové vážne riziká a následky pre zdravie a život ženy, matky nenarodeného dieťaťa, ktorá sa na základe rozhodnutia, často v dôsledku beznádeje, stáva ďalšou priamou obeťou farmakologického potratu.“

Prípravky boli zaregistrované bez akejkoľvek predošlej diskusie v rámci politického či sociálneho plánu, na čo upozornil aj Marek Michalčík, podpredseda Fóra pre život. Aj viacerí katolícki politici sa nazdávajú, že autorizácia predaja týchto tabletiiek je protiústavná. „Registrácia farmaceutických potratových prípravkov je nezodpovedným gestom, pretože prostredníctvom liberalizácie proabortívnej politiky vláda umožňuje dobrovoľné prerušenie tehotenstva a to nielen v zdravotníckych inštitúciách, ale aj doma. Takéto rozhodnutia ohrozia mnoho životov a zdravie našich žien a prispievajú k nepriaznivému demografickému trendu,“ uvádza Fórum života. -mf-

Zverejnili Apoštolské listy Benedikta XVI. o presune kompetencií medzi úradmi

Vatikán 25. januára (RV) - Vo Vatikáne zverejnili dva Apoštolské listy Benedikta XVI. - vo forme motu proprio, ktoré ohlásil Svätý Otec v závere októbrovej Biskupskej synody. Presúvajú sa nimi niektoré kompetencie medzi vatikánskymi kongregáciami. Dokumentom Ministrorum institutio prechádza dohľad nad kňazskými seminármi z Kongregácie pre katolícku výchovu na Kongregáciu pre klérus. Apoštolský list Fides per doctrinam sa týka oblasti katechézy, ktorá bola doteraz zverejnená Kongregácii pre klérus. Po novom bude v kompetencii Pápežskej rady na podporu novej evanjelizácie, ktorú ustanovil Benedikt XVI. v roku 2010.

V motu proprio s názvom Ministrorum institutio hodnotí Benedikt XVI. dôležitosť kňazskej formácie, ktorá v sebe zahŕňa tak formáciu „budúcich Božích služobníkov“, ako aj permanentnú formáciu kňazov. Kongregácii pre klerikov preto zveruje „starostlivosť a správu všetkého, čo sa týka formácie, života a služby kňazov a diakonov“. Apoštolským listom Fides per doctrinam Svätý Otec zveruje kompetenciu nad katechézou Pápežskej rade na podporu novej evanjelizácie. Kompetencia sa vzťahuje na „starostlivosť a rozvoj náboženskej formácie veriacich“, právomoc vydávať vhodné normy, aby sa „katechéza vyučovala vhodným spôsobom a podľa tradície Cirkvi“. Pápežská rada má v kompetencii aj schvaľovanie katechizmov a iných dokumentov týkajúcich sa katechézy, ktoré si vyžadujú schválenie Apoštolskej stolice.

-js-

Na internete sú prvé rukopisy z vatikánskej Apoštolskej knižnice v digitálnej podobe

Vatikán 1. februára (RV) - Po dvoch rokoch prác je na internete v digitálnej podobe prístupných 256 rukopisov z vatikánskej Apoštolskej knižnice. Ide len o prvú časť projektu plánovanej digitalizácie asi 80-tisíc rukopisov, ktorú vatikánske inštitúcie vykonávajú za pomoci viacerých sponzorov. Medzi rukopismi je napríklad aj známe dielo Fridricha II. o love vtákov *De arte venandi cum avibus*, či stredoveké rukopisy z kláštorov. Na digitalizáciu sú pripravené aj prvotlačé, grécke a hebrejské rukopisy. Vatikánska knižnica pri digitalizácii spolupracuje aj s Oxfordskou knižnicou.

Podľa Mons. Cesara Pasiniho, prefekta knižnice, ide zatiaľ o malý, ale veľmi očakávaný krok: „Mali sme sa k tomu dostať už minulý rok. Tešíme sa možnosti oznámiť svetu, že projekt umožnil sprístupniť rukopisy Apoštolskej knižnice, ktoré je možné študovať, a to kdekoľvek, pripojením sa na internet.“ O tom, prečo sa knižnica rozhodla poskytnúť dokumenty k dispozícii všetkým, hovorí Mons. Pasini: „Je to filozofia, ktorú vždy zastávala vatikánska Apoštolská knižnica, počnúc Mikulášom V., potom Sixtom IV. a neskôr Sixtom V., podľa ktorých majú byť tieto dobrá ľudstva prístupné tým, ktorí ich chcú používať, spoznávať a študovať. Spočiatku, v tých storočiach bolo potrebné prísť do Ríma a konzultovať ich, ale konzultácia a vstup boli voľné. Dnes mať takúto slobodu v prístupe k rukopisom, aký umožňujú moderné prostriedky, znamená dostať sa k nim aj cez internet.“

Rukopisy v digitalizovanej podobe sú k dispozícii na internetovej stránke www.vaticanlibrary.va. -mf-

V Ríme je Synoda Chaldejskej katolíckej cirkvi Babylonu

Rím 29. januára (RV) - V Ríme sa začala Synoda Chaldejskej katolíckej cirkvi Babylonu. Zvolal ju Benedikt XVI. po tom, čo 19. decembra minulého roku prijal vzdanie sa úradu, doterajšieho patriarchu, 85-ročného kardinála Dellyho. Úlohou Synody, ktorej predsedá prefekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Sandri je voľba nového patriarchu tejto východnej cirkvi, ktorá sa nachádza prevažne v Iraku. Voľbu uskutočnia 15 biskupi Chaldejskej cirkvi, ktorí pochádzajú z Iraku, Iránu, Libanonu, Austrálie, Kanady, USA a Sýrie. Program sa začal jednoduchou duchovnou obnovou, dnes sú na programe diskusie o súčasnej situácii Chaldejskej cirkvi a v stredu sa začne samotná voľba, podľa predpisov Kódexu kánonov východných cirkvi.

-js-

Mesto Rím venovalo bl. pápežovi Jánovi Pavlovi II. námestie

Rím 1. februára (Kathnet) - Mesto Rím venovalo blahoslavenému pápežovi Jánovi Pavlovi II. námestie. Ide o oblasť rímskeho vikariátu pri Lateránskej bazilike, resp. časť Námestia sv. Jána pri Lateráne. O rozhodnutí informovala mestská správa.

Kathnet

Pri príležitosti Svetového dňa chorých možnosť získania odpustkov

Vatikán 29. januára (RV) - Pri príležitosti Svetového dňa chorých môžu nielen účastníci, ale tiež chorí a tí, ktorí sa o nich starajú, získať plnomocné odpustky. Rozhodol o tom Benedikt XVI. dekrétom Apoštolskej penitenciárie z 18. januára. Tohtoročná spomienka sa začne 7. februára a vyvrcholí 11. februára na sviatok Panny Márie Lurdskej v bavorskom mariánskom pútnickom mieste Altötting.

V dekréte sa uvádza, že Svätý Otec rozšíril možnosť veriaci získať odpustky pri príležitosti osláv tohto svetového dňa, aby sa „osobitne v Roku viery účinným spôsobom prejavila katechéza o spasiteľnom význame utrpenia a prehľadila vnímavosť tých, ktorí sa rozličným spôsobom venujú službe tým, ktorí trpia na tele alebo na duchu“.

Plnomocné odpustky môžu veriaci získať v uvedených dňoch za obvyklých podmienok (svätá spoveď, sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca) pre seba alebo pre duše v očistci, ak sa zúčastnia na liturgickej slávnosti spojenej s týmto dňom v Altöttingu alebo na ktoromkoľvek inom mieste určenom cirkevnou autoritou. Rovnako sa pomodlia modlitbu Otče náš, Vyznanie viery a jednu z mariánskych modlitieb.

Odpustky môžu získať všetci veriaci, ktorí v nemocniciach alebo súkromných domoch slúžia s láskou chorým a nemôžu sa zúčastniť na liturgických sláveniach spojených s týmto dňom a splnia obvyklé podmienky. Taktiež veriaci, ktorí sa z dôvodu choroby, alebo vysokého veku nemôžu zúčastniť na liturgickej slávnosti, ale duchovným spôsobom – bez náklonnosti k akémukoľvek hriechu – sa zúčastnia na spomenutých sláveniach. A to osobitne, keď bude prostredníctvom rozhlasu alebo televízie prenášaná liturgická slávnosť a posolstvo Svätého Otca a s úprimným srdcom sa pomodlia za všetkých chorých a svoje utrpenie, tak fyzické ako aj duchovné, obetujú Bohu prostredníctvom Panny Márie Uzdravenia chorých.

Čiastočné odpustky môžu získať všetci tí, ktorí v uvedených dňoch s úprimným srdcom vyslovia modlitbu k Bohu na pomoc chorým a v duchu Roka viery. -js-

Svätá stolica pokračuje v rokovaní o spoločnom návrhu zmluvy s Palestínou

Ramalláh 1. februára (RV) - Na Ministerstve zahraničných vecí Palestíny sa v stredu konalo oficiálne vatikánsko-palestínske vládne stretnutie.

Nadväzuje na bilaterálne rokovanie, ktoré doteraz Svätá stolica viedla s Organizáciou pre oslobodenie Palestíny. V spoločnom vyhlásení sa hovorí o otvorenej a srdečnej atmosfére rozhovorov, ktorá vyjadruje dobré existujúce vzťahy medzi Svätou stolicou a štátom Palestína. Vecná diskusia sa týkala pripomienok k návrhu spoločnej zmluvy, najmä k jej preambule a prvej kapitole. Obe delegácie „vyjadrili želanie, aby vzájomné vyjednávanie čo najrýchlejšie napredovali k skorému uzavretiu zmluvy“. Dohodli sa preto na ustanovení odbornej komisie, ktorá zmluvu ďalej vypracuje. Na rozhovoroch sa zúčastnili Riad Al-Malki, minister zahraničných vecí Palestíny a Mons. Ettore Balestrero, podsekretár vatikánskeho štátneho sekretariátu pre vzťahy so štátmi. Palestínska delegácia vyjadrila poďakovanie Svätej stolici peňažným darom v hodnote 100-tisíc eur. Bude použitý na rekonštrukciu strechy Baziliky Narodenia v Betleheme.

„Vyriešili sme väčšinu, ak nie všetky problémy, ktoré nám bránili podpísať dohodu,“ povedal pre Jerusalem Post námestník izraelského ministra zahraničných vecí Daniel Ayalon, ktorý vedie za izraelskú stranu rozhovory s Apoštolskou stolicou týkajúce sa ekonomicko-právneho postavenia Katolíckej cirkvi v Izraeli. Dvojstranná komisia pracuje na konkretizácii základnej dohody o vzájomnom uznaní Svätej stolice a Izraela, tzv. Fundamental Agreement, ktorá bola podpísaná pred 14 rokmi. Vo vyhlásení tejto komisie sa uvádza, že budúce plnárne zasadnutie sa bude konať v júni tohto roka vo Vatikáne.

RV SK aj, RV CZ

V úrade generálneho ministra bratov minoritov potvrdený br. Tasca

Assisi 29. januára (TK KBS) - V Assisi dnes generálna kapitula bratov minoritov potvrdila v úrade generálneho ministra rádu brata Marca Tascu. Týmto spôsobom brat Marco na ďalšie volebné obdobie (6 rokov) sa stáva 119. nástupcom sv. Františka a je mu zverená starostlivosť o vyše 4,5 tisíc minoritov žijúcich vo svete.

Brat Marco Tasca sa narodil 9. júna 1957 v Sant'Angelo di Piove. Roku 1976 vstúpil k minoritom. Za kňaza bol vysvätený v roku 1983. Má licenciát z psychológie a z pastorálnej teológie. Bol rektorom malého a veľkého seminára. Roku 2005 bol zvolený za provinciála padovskej provincie. V máji roku 2007 bol po prvýkrát zvolený za generálneho predstaveného minoritov.

br. Martin Mária Kollár

Tisíce ľudí na pohrebe kardinála Glempa

Varšava 29. januára (RV) - Tisíce ľudí sa v pondelok zúčastnili v hlavnom meste Poľska na pohrebe kardinála Józefa Glempa. Zádušnej svätej omši predsedal krakowský arcibiskup kardinál Stanisław Dziwisz, spolu s takmer 90 kardinálmi a biskupmi z Poľska a zahraničia. Na pohrebe sa zúčastnil aj poľský prezident Bronisław Komorowski, predsedovia oboch komôr poľského parlamentu a mnohí ďalší predstavitelia politického života v Poľsku. Kondolenčný list poslal tiež ruský pravoslávny patriarcha Kirill, ktorý zdôraznil nezlomnosť a hlbokú vieru zosnulého poľského primasa a pripomenul jeho významný prínos k vyrovnaní vzájomných vzťahov medzi ruskou pravoslávnu cirkvou a Katolíckou cirkvou v Poľsku, ktoré vyvrcholilo vlnajúcou návštevou moskovského patriarchu a spoločným vyhlásením oboch kresťanských cirkví.

„Homíliu na zádušnej svätej omši predniesol súčasný poľský primas arcibiskup Józef Kowalczyk. Pripomenul, že kardinál Glemp musel čeliť zlu vyhlásenia výnimočného stavu a sprevádzal Cirkev nie ľahkými časmi transformácie štátneho zriadenia. „I za cenu nedorozumenia a odmietnutia odvážne nazval dobro dobrom a zlo zlom a pripomenul tak svojim rodákom, čím je naozajstná sloboda, ako ju je potrebné uplatňovať a ako ju potrebné i obraňovať,“ povedal arcibiskup Kowalczyk. Na záver svätej omše prečítal kardinál Kazimierz Nycz fragmenty závetu zosnulého poľského primasa. Kardinál Glemp v ňom vyjadril poďakovanie Bohu za „milosť viery a z nej plynúce skutky“ a prosbu o odpustenie „za slová unáhlenej kritiky, za zanedbanie a slabosť. Osmelujem sa v pokore tvrdiť, že na mojej formácii mali vplyv Boží služobník primas Stefan Wyszyński a kardinál Karol Wojtyła, dnes blahoslavený Ján Pavol II. Uchovávam k nim obom ľudskú i nadprirodzenú úctu,“ napísal vo svojom závete zosnulý primas Poľska kardinál Józef Glemp,“ dodáva pre Vatikánsky rozhlas spravodajca z poľskej Katolíckej informačnej agentúry Rafael Łączny.

TK KBS, RV CZ

Kabinet Davida Camerona zverejnil návrh zákona o redefinícii manželstva

Londýn 29. januára (RV) - Kabinet Davida Camerona zverejnil návrh zákona o redefinícii manželstva, o ktorom bude 5. februára diskutovať parlament pred prípadným definitívnym vládnym schválením. Tento proces si môže vyžiadať čas od dvoch do deviatich mesiacov.

Proti zrovnoprávneniu homosexuálneho súžitia s manželstvom sa stavia Katolícka i anglikánska cirkev, rovnako ako aj predstavitelia ďalších náboženstiev. Katolícki biskupi vyzvali veriacich svojich diecéz, aby sa po nedeľných bohoslužbách zúčastnili na novej pohľadnicovej kampani. Majú vyplniť pohľadnice, ktoré boli distribuované do všetkých farností a poslať ich poslancom zo svojich regiónov. Listok vyzýva členov parlamentu, aby volili proti zákonu, o ktorom sa nezmieňoval volebný program žiadnej zo zastúpených strán. Hovorca Hnutia za život vyzýva poslancov, aby sa nenechali oklamať sľubmi vlády, že zákon zaručí možnosť výhrady svedomia v súvislosti s manželstvami homosexuálov. Nedávne skúsenosti dokazujú, že súdy výhradu svedomia neuznávajú a označujú ju za diskriminačné konanie, dodal Paul Tally. Ministerka kultúry Maria Millerová síce vo svojom vyhlásení pre rozhlasovú stanicu BBC vylúčila, že by učiteľom náboženstva hrozili disciplinárne sankcie, pokiaľ by pri vyučovaní odmietli propagovať homosexuálne vzťahy. Katolícka cirkev sa však práve toho obáva a nedávne výroky Európskeho súdu pre ľudské práva jej v tom dávajú za pravdu. Episkopát Anglicka a Walsu vo svojom vyhlásení upozorňuje, že právna redefinícia manželstva podryva dobro spoločnosti. Zákon nemá podporu voličov, poukazujú biskupi a dúfajú, že poslanci budú slobodne hlasovať v jeho neprospech.

RV CZ

Britský návrh zákona o redefinícii manželstva budí obavy medzi biskupmi i politikmi

Londýn 1. februára (RV) - Biskupi Anglicka a Walsu adresovali britským poslancom memorandum, v ktorom jasne vysvetľujú, prečo nie je možné pojem manželstvo vzťahovať na homosexuálne partnerstvo. Parlamentná diskusia o návrhu zákona o redefinícii manželstva prebehne budúci týždeň. I medzi politikmi sa začína objavovať stále viac výhrad voči vládnemu projektu nového zákona, ktorý by homosexuálom žiadne konkrétne právo nepridal, ale iba zrušil výsadný štatút manželstva. Obavy má minister školstva. Michal Gove priznal, že učiteľom, ktorí by neučili o manželstve podľa uzákonenej definície, by hrozilo prepustenie z práce. Nový zákon teda ohrozuje slobodu svedomia. Odporcu neuspokojuje ani vyhlásenie premiéra Davida Camerona, ktorý hovorí, že náboženské práva budú zachované. Lord David Alton pripomenul, že Tony Blair svojho času tiež zaručoval, že ním zavedený zákon o právach homosexuálov nebude mať vplyv na činnosť katolíckych agentúr, ale práve na základe tohto zákona boli v Anglicku a Walese všetky tieto cirkevné inštitúcie zatvorené, povedal lord Alton.

RV CZ

Medzi kultúrne dedičstvo UNESCO aj pamiatky spojené s kresťanstvom

Japonsko 30. januára (RV) - Prvýkrát v dejinách chce japonská vláda požiadať organizáciu UNESCO, aby do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva ľudstva zapísala kresťanské pamiatky v krajine. Guvernéri prefektúr Nagasaki a Kumamoto predložili ministrovi kultúry zoznam trinástich pamiatok, z ktorých je takmer polovica spojená s prítomnosťou kresťanstva v krajine, v ktorej sa udiali asi najväčšie prenasledovania v celých dejinách. Jednou z navrhnutých pamiatok je katedrála v Nagasaki, ktorú vybudovali francúzski misionári v roku 1864 na počesť 26 kresťanských mučeníkov – deviatich Európanov a šiestnástich Japoncov. Okrem katedrály boli navrhnuté aj iné miesta spojené s mučeníctvom japonských kresťanov v 16. storočí. Japonská vláda predloží zoznam navrhovaných pamiatok medzinárodnej organizácii UNESCO vo februári a rozhodnutie by malo byť zverejnené v septembri tohto roku. -js-

Observatórium kard. Van Thuâna: Ideológia gender - nová forma kolonializmu

Taliansko 30. januára (RV) - „Ideológia gender je novou formou kolonializmu, uplatňovanou západom na zvyšok sveta.“ Toto konštatovanie je najvýraznejším tvrdením správy Medzinárodného observatória kardinála Van Thuâna pre sociálnu náuku Cirkvi, ktorú uplynulý víkend v talianskom Trieste predstavil prezident tejto inštitúcie arcibiskup Giampaolo Crepaldi.

V priebehu roku 2011, sa podľa štúdie „prejavil v plnej sile fenomén kolonizácie ľudskej prirodzenosti“. Ide o súhrn udalostí medzinárodného nátlaku, ktorými sa chce dosiahnuť to, aby vlády zmenili tradičnú legislatívu o plodení ľudskeho života, o rodine a o živote. Pod najväčším tlakom sú podľa správy krajiny Latinskej Ameriky, predovšetkým Argentína. Mons. Giampaolo Crepaldi uvádza konkrétne prípady, ktoré sa udiali v tejto krajine iba v priebehu jedného roka: „Táto veľká, tradične kresťanská krajina prijala zákon o umelom oplodnení, čím vlastne odňala prirodzenosť aktu plodenia. Prijala zákon o ‚rodovej identite‘, ktorým odňala prirodzenosť vlastnú rodine, a rovnako zákon o možnosti vynosenia plodu náhradnou matkou, ktorým sa odňala prirodzenosť rodičovstvu“. Zdôraznil, že ideológia o rodovej rovnosti „sa rozšírila v rozvinutých krajinách bez toho, aby vôbec mala nejakých skutočných oponentov a teraz sa o nej začína

bez problémov vyučovať na školách“. Novou skutočnosťou je to, že sa táto teória začína systematicky exportovať do chudobných a rozvojových krajín. Ide o jemnú a všadeprítomnú ideológiu, ktorá apeluje na „osobné práva“, z ktorých západ urobil svoju dogmu, a ktorá predpokladá rovnosť medzi pohlavne neurčenými alebo abstraktnými jedincami, aby tak priviedla prepracovaniu celého sociálneho systému“ uviedol predseda Medzinárodného observatória kardinála Van Thuâna pre sociálnu náuku Cirkvi Mons. Giampaolo Crepaldi.

Riaditeľ spomínaného observatória Stefano Fontana v tomto smere poukazuje na Filipíny: „Cirkev vedie ťažký boj proti nedávnym nariadeniam o antikoncepcii, ktoré sú začiatkom nového prístupu k plodeni a rodine.“ Ideológia gender môže navyše počítať s veľkými ekonomickými zdrojmi medzinárodného lobby a politickou podporou štátov a organizácií: „Európska únia je hlavným financovateľom potratov vo svete a organizácie OSN sú v tomto smere veľmi aktívne.“ „Vo všetkých krajinách, v ktorých sú nemanželské páry alebo zväzky homosexuálov uznávané, nasleduje nevyhnutne reforma rodinného práva, daní, účelov a metód výchovných štruktúr,“ dodáva Fontana. -js-

Rehoľník v Malawi upozorňuje na znížený objem prostriedkov pomoci pre chorých

Malawi 1. februára (RV) - O alarmujúcom znížení dotácii pre chorých na vírus HIV, ktoré ohlásil Svetový fond pre boj s AIDS, tuberkulózou a maláriou, informoval agentúru Fides o Piergiorgio Gamba. Rehoľník z jednej kongregácie založenej sv. Ľudovítom z Montfortu v nevelkej juhoafrickej republike pôsobí niekoľko desiatok rokov. Takmer pol milióna ľudí dostávalo antiretrovirálnu terapiu práve vďaka programom Svetového fondu, zdôrazňuje misionár. Skôro teda začneme pochovávať stovky ľudí, ktorí zostanú bez lieku. Anulujeme všetky kroky dopredu, ktoré sme za posledné roky urobili. Pribudne počet sirôt a priemerný vek opäť klesne po štyridsiatku. Finančná kríza Svetového fondu pre boj s AIDS, tuberkulózou a maláriou pritom trvá už niekoľko rokov. Túto mimovládnu organizáciu podporuje najmä Kongres USA a Európska únia. Kvôli znížujúcemu sa objemu finančných prostriedkov prešiel fond na tzv. prechodný mechanizmus financovania a zrušil niekoľko zdravotníckych projektov. Konkrétne v Malawi absencia dotácii zhorší už aj tak dramatickú situáciu po nedávnych záplavách. RV CZ

Za obracanie na vieru odsúdil súd pastora na osemročné väzenie

Teherán 29. januára (RV) - Na osem rokov väzenia odsúdil súd v Teheráne Američana iránskeho pôvodu, evanjelického pastora Saeeda Abediniho za prozelityzmus, teda obracanie na vieru a riadenie „podzemnej cirkvi“. Informovalo o tom Americké centrum pre právo a spravodlivosť (ACLIJ), organizácia na ochranu ľudských práv a náboženskej slobody.

Abedini, ktorý sa narodil v Iráne, konvertoval na kresťanstvo pred dvadsiatimi rokmi, keď sa odsťahoval do USA. V roku 2002 sa oženil s Američankou, je otcom dvoch detí. Iránske orgány tvrdia, že počas návštev rodnej krajiny ohrozoval vnútornú bezpečnosť. Obvinenému ako aj jeho obhajcovi bolo umožnené zúčastniť sa na procese len jeden deň.

La Stampa, mf

Na násilie na ženách upozornila indická iniciatíva „37 miliónov svetiel“

India 29. januára (RV) - Iniciatívou s názvom „37 miliónov svetiel“ upozornila uplynulý víkend indická arcidiecéza Mumbai na všetky formy násilia páchanom na ženách, akými sú selektívne interrupcie, vraždy pre veno, znásilnenia či na vysokú úmrtnosť matiek a detí. India si v sobotu pripomenula 63. deň republiky. Po nedávnom prípade znásilnenia indickej študentky medicíny v Dilli, pokračuje v tamojšej spoločnosti aj naďalej diskusia na tému postavenia žien. Názov iniciatívy vyplýva z posledného sčítania ľudu (Census 2011), podľa ktorého predstavuje rozdiel medzi mužskou a ženskou populáciou v krajine 37 miliónov. Včerajšie zapálenie rovnakého počtu lampiónov a sviečok malo byť symbolickým gestom. Páter Anthony Charanghat, riaditeľ arcidiecézneho týždenníka The Examiner, pre agentúru AsiaNews uviedol: „V Indii sú sexuálne násilnosti voči ženám od nepamäti a rozšírené ako patriarchát. Trestné činy ako znásilnenie, vraždy pre veno, kyseľinové útoky, vraždy zo cti, manželstvá s deťmi a obchod s ľuďmi sú na dennom poriadku.“ Podľa neho si krajina vyžaduje zmenu mentality, ktorú možno dosiahnuť prostredníctvom duchovného a sexuálneho vzdelávania, rešpektovaním dôstojnosti a posvätnosti ľudskej osoby, a nie drastickými trestami či dokonca trestami smrti pre kriminálnikov. Aj samotná Konferencia biskupov Indie vo svojom posolstve pri príležitosti Dňa republiky uviedla, že „násilie

páchané na ženách a deťoch rúca piliere spoločnosti a národa, brániac ceste k pokoju a prosperite“. Ako však tvrdia, túžba po pomste musí ustúpiť odpusteniu.

-mf-

Situáciu kresťanov v Sýrii zhoršujú islamskí extrémisti

Sýria 30. januára (RV) - Situácia v Sýrii sa pre kresťanov zhoršuje. Podľa regionálneho riaditeľa pápežskej organizácie na pomoc východným katolíckym cirkvám na Blízkom východe (CNEWA) Issama Bishara „kresťania v Sýrii trpia rovnako ako ostatní moslimovia, alawiti. Avšak majú problém navyše: šíriaci sa islamský extrémizmus, ktorý premieňa krajinu na nový Irak“. Reaguje tak na skutočnosti po tom, čo nad mestami Homs a El Qeseir prevzali kontrolu moslimskí extrémisti a mnoho kresťanských rodín vyhnali z vlastných domovov. Organizácia v súčasnosti pomáha približne 3-tisícim kresťanských rodín, ktoré boli prinútené utiecť do miest na pobreží. Podľa Bisharu je v dôsledku uvaleného embarga na krajinu priam nemožné dostať pomoc k tým, ktorí to najviac potrebujú.

K situácii v Sýrii sa vyjadril aj maronitský patriarcha Libanonu kardinál Bechara Boutros Rai, keď počas svojej nedeľnej homílie v katedrále v Bkerké povedal: „Predstavitelia štátov, ktoré sa zapojili do vojny v Sýrii, tým, že poskytujú financie, zbrane a iné prostriedky, či už režimu alebo opozícii“ sú svojim „podnecovaním zla zodpovední pred súdom svedomia a dejín za zločiny vraždy, ničenia, útokov a deportácii nevinných obyvateľov“, ktoré už viac ako dva roky ničia sýrsky národ. Patriarcha pripísal najväčšiu vinu za zhoršujúcu sa situáciu v Sýrii medzinárodnému spoločenstvu, ktoré sa nezaujíma a nekoná dostatočne účinne.

-js-

Katolíci sa modlia za náboženskú slobodu a spravodlivosť v štáte Vietnam

Saigon 29. januára (RV) - Najmenej dvetisíc ľudí sa uplynulú nedeľu v Saigone modlili za náboženskú slobodu a spravodlivosť v krajine pri svätej omši slávanej miestnymi redemptoristami. Tieto zvláštne sväté omše budú pokračovať celý rok každú poslednú nedeľu v mesiaci ako reakcia na niekoľko diskriminácii Katolíckej cirkvi zo strany komunistických úradov. V posledných mesiacoch išlo najmä o demoláciu karmelitánskeho kláštora s kostolom v Hanoji a odsúdenie štrnástich katolíckych blogerov. **RV CZ**

Gréckokatolíci v Prešove ďakovali Bohu pri príležitosti vzácných výročí

Prešov 28. januára (TK KBS) Gréckokatolícki veriaci si v nedeľu 27. januára pripomenuli vzácné januárové výročia, za ktoré ďakovali Bohu slávnostnou archijerejskou svätou liturgiou v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove.

10. výročie biskupskej vysviacky vладыку Jána Babjaka SJ a jeho vymenovania za prešovského eparchiálneho biskupa, 5. výročie jeho vymenovania za prvého prešovského arcibiskupa a metropolitu a 5. výročie povýšenia Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na metropo-

litnú cirkev sui iuris si prišli do Prešova pripomenúť aj apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana, ktorý sa Božiemu ľudu prihovoril v homílii, a ďalších 15 gréckokatolíckych a rímskokatolíckych arcibiskupov a biskupov zo Slovenska a zahraničia. Svojou prítomnosťou slávnosť umocnili aj pravoslávni arcibiskupi Rastislav a Juraj, ako aj ďalší hostia.

Apoštolský nuncius v homílii odovzdal pozdrav a apoštolské požehnanie Svätého Otca Benedikta XVI., „ktorý veľmi ochotne sprevádza túto našu spomienkovú slávnosť svojou úprimnou modlitbou.“ Potom rozvinul evanjeliové podobienstvo o márnoträtom synovi. Povedal, že obraz otca z tohto podobienstva je obraz Boha, lebo On sám je láska. „Aj dnes Boh hľadá každého jedného z nás, ak sa mu nejakým spôsobom vzdialime. Napriek nášmu zlému počínaniu nás neprestáva milovať ako svojich synov a robí všetko možné, aby sme sa mu mohli vrátiť a tak nájsť skutočný zmysel svojho života. Iba v Cirkvi môžeme Boha považovať za svojho Otca a vrátiť sa k nemu.“ V druhej časti homílie sa obrátil na vладыку Jána Babjaka, hlavu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku: „Pred desiatimi rokmi vám Pán zveril dôležité poslanie viesť túto cirkev, kto-

rú pokojne môžeme nazvať cirkvou vyznávačov a mučeníkov.“ Spomenul blahoslavených pastierov tejto cirkvi – mučeníkov Pavla Petra Gojdiča OSBM a Vasil'a Hopka a pokračoval: „Mučeníctvo niektorých a utrpenie mnohých dnes prinášajú

dobré ovocie v živote Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Možno ho vidieť v množstve duchovných povolaní. A vaším poslaním ako arcibiskupa a metropolitu tejto cirkvi je zachovať to dobro, pre ktoré vaši predchodcovia veľa trpeli a niektorí dokonca položili svoj život. Ste po-

volaný byť svedkom Božej otcovskej lásky pre svojich veriacich.“

Na konci sa prihovoril košický eparchiálny biskup Milan Chatur CSsR, ktorý vладыку Jána ubezpečil o tom, že sa vo svojej pastierskej službe môže stále oprieť o Božiu pomoc a spomenul aj skutočnosť, že desať rokov v živote dieťaťa možno nie je veľa, ale za desaťročím biskupskej služby sa skrýva veľa rozhodnutí, ktoré sa týkajú konkrétnych ľudí.

Za kňazov a veriacich predniesol poďakovanie a blahoprianie protosynkel Prešovskej archieparchie Michal Onderko. Nakoniec vладыку Ján vyjadril vďačnosť Bohu za požehnanie, ktoré štedro udeľuje Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

Mons. Ján Babjak SJ prijal biskupskú vysviacku z rúk blahoslaveného Jána Pavla II. 6. januára 2003 v Bazilike sv. Petra v Ríme. Za prvého prešovského gréckokatolíckeho arcibiskupa a metropolitu a hlavu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku ho vymenoval Svätý Otec Benedikt XVI. 30. januára 2008, keď zároveň povýšil túto cirkev na metropolitnú cirkev sui iuris so sídlom v Prešove, do ktorej patria Prešovská archieparchie, Košická eparchie a Bratislavská eparchie. **Ľubomír Petrik**

snímka Žarnayová Mária

100. výročie narodenia kňaza Alfonza Paulena si pripomenuli v Šenkviaciach

Šenkvice 28. januára (TK KBS) - V nedeľu 27. januára 2013 sa v Šenkviaciach v Pezinskom okrese pri príležitosti 100. výročia narodenia vdp. Alfonza Paulena, kňaza, ktorý zomrel za komunizmu vo väzení, konala spomienková svätá omša. Celebroval ju bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. Prítomní boli aj farár farnosti Šenkvice vdp. Michal Pokopec, jeho predchodca vdp. Anton Priebera, ďalší kňazi ako aj pokrvní príbuzní Alfonza Paulena, predovšetkým jeho synovec Ľubor.

Mons. Stanislav Zvolenský si uctil pamiatku Alfonza Paulena položením kvetov na jeho hrob a krátkou modlitbou pred začiatkom svätej omše. Na úvod prítomných privítal miestny farár vdp. Michal Pokopec. Homíliu predniesol hlavný celebrant. Okrem iného spomenul výrok z prvého čítania vo svätej omši Radosť z Pána je vaša sila (Neh 8, 10) v kontexte utrpenia tých, ktorí pre vieru stratili všetko – majetok, slobodu aj ľudskú dôstojnosť. Na záver bohoslužby sa prihovoril a vydal svedectvo o živote vdp. Alfonza Paulena jeho synovec pán Ľubor Paulen.

Alfonz Paulen sa narodil 26. januára 1913 v Malých Bedzanoch, ktoré sú dnes už súčasťou Topoľčian. Po maturite sa rozhodol študovať za kňaza. Vstúpil so seminára a za kňaza bol vysvätený v roku 1936 v Trnave. Ako kaplán pôsobil v Leopoldove, Veľkých Kostoľanoch, neskôr ako administrátor v Sološnici. Počas druhej svetovej vojny a krátko po nej (1939-1947) bol farárom v obci Kolpachy (dnes Banský Studenec). V Šenkviaciach pôsobil v rokoch 1947 – 1951. Tu sa aj v spolupráci s donom Titusom Zemanom, ktorého diecézna faza procesu blahorečenia bola nedávno ukončená, zapojil do organizácie ilegálnych prechodov saleziánskych rehoľníkov do Rakúska. Po treťom, neúspešnom pokuse bol aj šenkvičský farár Alfonz Paulen v septembri 1951 zatknutý. Odsúdený bol na 11 rokov väzenia. Na následky neľudského zaobchádzania zomrel roku 1954. Jeho telesné pozostatky boli uložené v Brne (keďže sedel vo väzení v Mírove). Až roku 1995 boli exhumované a dôstojne uložené pri farskom kostole sv. Anny v Šenkviaciach. Michal Litavský

5. výročie Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie

Bratislava 31. januára (TK KBS) - V stredu 30. januára 2013, na liturgický sviatok Troch svätiteľov, si Bratislavská eparchia pripomenula pia-

te výročie svojej existencie. Eparchiu zradil 30. januára 2008 Svätý Otec Benedikt XVI. v rámci nového metropolitného usporiadania Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, bulou *Complures saeculorum* a za jej prvého eparchiálneho biskupa vymenoval Mons. Petra Rusnáka, vtedajšieho bratislavského dekana.

Pri tejto príležitosti sa konal v Bratislave na Eparchiálnom úrade kňazský deň, ktorý začal zasadaním Presbyterskej rady, ktorá okrem iného riešila jurisdikčno-územné zmeny v rámci farností eparchie. Mons. Peter Rusnák pri príležitosti výročia eparchie vyznamenal niektorých kňazov, ako prejav ocenenia ich doterajšej pastoračnej služby v eparchii: kancelár Biskupského úradu o. Peter Sabol sa stal stavroforným protojerejom, teda má právo nosiť zlatý kríž s ozdobami; o. Igor Cingel, farár gréckokatolíckej farnosti Trenčín bol menovaný za protopresbytera (dekana) protopresbyteriátu Nitra-Trenčín a o. Miro Macko, doterajší správca farnosti Martin bol menovaný za farára.

Vrcholom osláv bola archijerejská božská liturgia v cirkevno-slovanskom jazyku v Katedrále Povýšenia Pánovho Kríža, ktorej predsedal vladyka Peter, koncelebrovali kňazi eparchie, a ktorú svojím spevom sprevádzal miešaný katedrálly zbor Kyrilomethodeon pod vedením dirigenta Ladislava Sabolčáka.

Na úvod spomienkovej slávnosti prečítal o. Miroslav Medvid' CSsR pozdravný list apoštolského nuncia v SR Mons. Maria Giordanu, v ktorom vyjadril Mons. Rusnákovi, ako aj kňazom a veriacim svoje úprimné blahoprianie k výročiu eparchie a duchovnú blízkosť v modlitbe. Mons. Giordana v liste zároveň zaželel veľa svetla Svätého Ducha k otvoreniu Eparchiálneho zhromaždenia, „aby táto jedinečná udalosť mohla prispieť k rozvoju duchovného života miestnej Cirkvi a k stále väčšiemu rastu viery v srdciach veriacich“.

Podľa vladyku Petra možno charakterizovať uplynulých päť rokov metropolie a bratislavskej eparchie dvoma slovami: vďačnosť a nádej. „Vďačnosť voči Bohu, voči Cirkvi za to, že naša Gréckokatolícka cirkev dostala toto veľmi významné postavenie v Cirkvi. Vďačnosť voči Bohu za ocenenie, utrpenie našich mučeníkov, otcov, praotcov, ktorí veľa vytrpeli pre svoju vieru a vernosť..... A druhý pohľad je nádej. Pozerať sa do budúcnosti s nádejou, že táto Cirkev a naša eparchia bude mať isté poslanie, a že ho aj vyplní“.

Na záver sv. liturgie prečítal vladyka Peter dekrét o otvorení Eparchiálneho zhromaždenia, ktorého cieľom je analyzovať „problémy, ktorými veriaci našich farností žijú a aj smery, alebo nejaké vízie, kam by sa mala naša cirkev do budúcnosti uberať a čo by mali byť jej priority a ciele“.

Stanislav Gábor

Vatikánske múzeá vystavia stovky kresťanských nálezov zo Slovenska

Nitra 30. januára (TK KBS) - Kresťanské nálezy zo Slovenska budú môcť vidieť návštevníci z celého sveta na výstave vo Vatikánskych múzeách. Múzea ročne navštívi päť miliónov ľudí. Výstavu organizuje Archeologický ústav SAV v Nitre, Slovenské národné múzeum a Ministerstvo kultúry SR pri príležitosti 1150. výročia príchodu svätého Cyrila a Metoda na naše územie.

„Chceme svetovej verejnosti predstaviť tie najvýznamnejšie archeologické nálezy, dokladajúce počiatky kresťanstva na našom území a samozrejme aj v spojitosti s cyrilo-metodskou misiou,“ povedal riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay. Otvorenie výstavy bude koncom septembra alebo začiatkom októbra, trvať má do Vianoc. „V závere roka sa podarilo už definitívne určiť miesto, ktoré výstava bude mať v rámci rozsiahlych Vatikánskych múzeí, je to vcelku zaujímavý priestor pri vstupe do múzea. V súčasnosti sa spracúvajú štúdie na členenie tohto priestoru, na tvorbu vitrín a všetkého, čo s tým súvisí, až po propagačné materiály,“ doplnil Ruttkay.

Zhruba stovka predmetov bude zachytávať stopy kresťanstva na našom území od tých úplne prvých ešte v dobe rímskej až ranorománske umenie. Nálezy s kresťanskou tematikou pochádzajú z Bojnej, Bašoviec, Ducového, Devína, Bratislavy, Nitry, Čakajoviec, Krásna, Bohdanoviec a ďalších lokalít. Nitrianske biskupstvo na výstavu zapožičia Nitriansky evanjeliár z 11. storočia. Originál bude na výstave len istý čas, potom ho nahradí kópia. Organizátori výstavy chcú zároveň vyvinúť úsilie, aby vystavili vo Vatikáne aj Monomachovu korunu nájdenú v Ivanke pri Nitre. Uložená je v Národnom múzeu v Budapešti.

Podobná výstava nálezov súvisiacich s kresťanstvom bude od 5. júla do septembra aj v Kaplnke

svätého Emeráma v katedrále na Nitrianskom hrade. Pripravuje ju Archeologický ústav v spolupráci s Ponitrianskym múzeom a Nitrianskym biskupstvom. Súčasťou aktivít archeológov pri príležitosti cyrilo-metodského jubilejného roka bude tiež konferencia na Bratislavskom hrade, ktorú organizujú spolu so Slovenským národným múzeom a Ministerstvom kultúry SR. „Ku konferencii vyšla aj publikácia, ktorá v skratke mapuje udalosti na našom území, ktoré sa udiali počas cyrilo-metodskej misie a odkaz tejto misie pre dnešok,“ dodal Ruttkay.

Webnoviny.sk

snímka Peter Zimen

Fórum života požiadalo zrušiť registráciu potratových tabletiék

Bratislava 30. januára (TK KBS) - Zrušiť registráciu preparátov Medabon a Mifegyne (známe ako potratové tabletky) žiada opätovne občianske združenie Fórum života. Slovensko podľa jej zástupcov nevyužilo možnosť nezaregistrovať tieto tabletky, vyplýva z vyhlásení, ktoré predstavili médiám na dnešnej tlačovej besede v Bratislave. Iniciatíva Fóra pokračuje po tom, ako u kompetentných už prvý a druhý januárový týždeň žiadala zrušenie tejto registrácie.

„Slovensko nevyužilo možnosť, ktorú mu ponúka smernica o humánných liekoch, odmietnuť registráciu potratových alebo antikoncepčných tabletiék. Takáto možnosť tu bola,“ povedal právnik Martin Dilong s tým, že tabletky neregistrovali vo všetkých krajinách EÚ. Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ŠÚKL) podľa zástupcov Fóra zaregistroval tabletky v rozpore so slovenskými zákonmi, ktoré nepoznajú možnosť chemického potratu.

Fórum života preto žiada urýchlené zrušenie registrácie. Ministerstvo zdravotníctva SR má podľa neho stále možnosť nedovoliť výrobcu tabletiék vstúpiť na slovenský trh, keď o to požiadajú. Ak by produkt nevstúpil na slovenský trh do troch rokov, centrálna registrácia bude podľa Fóra neplatná. Na riziká chemického potratu, ktoré sú spojené s užitím oboch tabletiék, upozornila lekárka Eva Grey.

Podľa fínskej štúdie, ktorú realizovali u 42-tisíc žien, trpelo nezvládnuteľným krvácaním, ktoré vyžadovalo lieky, transfúziu krvi alebo výškrab maternice pri tejto forme potratu 15,6 percenta žien. Pri krvácaní sa vypudzuje plod. U takmer siedmich percent nedošlo k úplnému potrateniu plodu a ženy museli podstúpiť ešte aj chirurgický potrat. Celý proces, ktorý trvá niekoľko hodín až dní, žena prežíva úplne pri vedomí, dodala lekárka Grey. -mm-

Chlapci z Komunity Cenacolo vydali svedectvo o závislosti na drogách

Čadca 30. januára (TK KBS) - Štyria chlapci z Komunity Cenacolo navštívili v uplynulých dňoch viaceré inštitúcie v Čadci, kde priblížili svoje životné svedectvo o závislosti na drogách a alkohole. Cestu dvoch Slovákov a Talianov si vypočuli študenti Združenej strednej školy Hotelových služieb a obchodu, Gymnázia a dievčatá z internátu Pedagogickej a sociálnej akadémie sv. Márie Goretti. Chlapci z komunity zavítali aj do Domu charity sv. Gianny, kde sa stretli s ľuďmi bez domova, medzi ktorými je aj veľa závislých mladých ľudí. Vyvrcholením programu bolo stretnutie v Dome kultúry v Čadci, kde okrem štyroch chlapcov prišli aj rodičia závislých detí z Popradu a z Levíc. Z Piešťan prišiel aj Ivan Mendl, ktorý priviedol Komunitu Cenacolo na Slovensko a už 17 rokov pomáha závislým deťom a hlavne rodičom. Všetci vydali osobné svedectvá asi dvesto mladým ľuďom a rodičom. Celé stretnutie hudobne sprevádzala hudbou gospelová kapela Tobi. Katarína Melicháčova spolu s kaplánom Pavlom Klimekom a s Hnutím Žízni sa rozhodli zorganizovať stretnutie s Komunitou Cenacolo a pomôcť tak strateným mladým ľuďom, ako aj ich rodičom vyjsť zo začarovaného kruhu tmy závislosti a tým je návrat k Bohu.

Katarína Melicháčova a Pavol Klimek

Na akadémií v spišskom seminári o svätcovi, božom sluhovi a blahoslavenom

Spišská Kapitula 29. januára (TK KBS) - V Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule si uplynulú nedeľu, v predvečer spomienky na sv. Tomáša Akvinského, pripomenuli slávnostnou akadémiou tohto najväčšieho svätca medzi učencami a najväčšieho učenca medzi svätcami. Tohtoročná tomášovská akadémia sa niesla v duchu prepojenia diela sv. Tomáša s liturgiou.

Prvý príspevok predniesol bohoslovec Lukáš Kutlák, ktorý sa zameril na niektoré vybrané liturgické otázky, ktoré rieši sv. Tomáš v diele Summa Theologiae, konkrétne v jej tretej časti. Poukázal napríklad na vysvetlenie obradov počas slávenia Eucharistie, zdôvodnenie niektorých slov v Rímskom kánone, problematiku orientácie kňaza počas svätej omše, dôvod incenzácie a ďalšie. V závere zdôraznil, že „diela Anjelského učiteľa sú pre nás naďalej obrovským bohatstvom, z ktorého môžeme

čerpať, pretože ponúkajú prínos v mnohých teologických disciplínach vrátane liturgiky.“

So slávnostnou prednáškou vystúpil Mons. Anton Konečný, liturgista a emeritný dekan Teologickej fakulty v Košiciach. Predstavil historický kontext 13. storočia, osobnosť sv. Tomáša Akvinského s hlavným dôrazom na jeho tvorbu v liturgickej oblasti, konkrétne eucharistický kult. Na záver poukázal na isté paralely medzi dobou sv. Tomáša a dnešnou dobou a na inšpiráciu, ktorú môže študovanie Tomášových diel ponúknuť aj nám dnes.

V druhej časti akadémie bola prezentovaná kolektívna monografia „Pohľady na osobnosť biskupa Jána Vojtaššáka“, ktorej hlavným zostavovateľom bol Ľuboslav Hromják. Ako zdôraznil historik prof. Cyril Hišem: „Cieľom tejto kolektívnej monografie nebolo spracovať život biskupa Jána Vojtaššáka biograficky, ale analyticky predstaviť túto osobnosť vykreslením rôznych pohľadov na jeho život a pôsobenie, na jeho význam a vplyv v rôznych oblastiach spoločenského, politického a cirkevného života v Československu.“ Základ monografie tvoria príspevky, ktoré odzneli počas vedeckej konferencie o biskupovi Vojtaššákovi v októbri 2010. K predneseným príspevkami boli v monografii pridané aj ďalšie štúdie. Zostavovateľ Ľuboslav Hromják vyzdvihol, že „táto kniha nie je len výkrikom jedného, ale je to súzvuk tónov.“

Na záver akadémie sv. Tomáša Akvinského bola spišským diecéznym biskupom Mons. Štefanom Sečkom posvätená socha bl. Jána Pavla II., ktorá bude odteraz stáť vo veľkej aule Kňazského seminára. Rektor seminára Mons. Jozef Jarab poukázal na zaujímavosť, že socha stojí na mieste, kde sa do roku 1946 nachádzal oltár, keďže aula pred tým slúžila ako kaplnka Učiteľského ústavu. Autorom sochy bl. Jána Pavla je akademický sochár Štefan Hudzík.

Lukáš Stolárik

Zomrel kňaz Spišskej diecézy Jozef Soldiga

Spišská Kapitula 28. januára (TK KBS) - Vo veku 64 rokov zomrel v nedeľu 27. januára kňaz Spišskej diecézy vdp. Jozef Soldiga. Pohrebná svätá omša bude v stredu 30. januára 2013 o 10:00 h vo farskom kostole v Spišskej Novej Vsi.

Jozef Soldiga pôsobil najskôr ako kaplán v Levoči, Starej Ľubovni, Trstenej, neskôr ako správca farností Lokca, Harichovce, Smižany a ako farár vo Vrbove. Od roku 2001 bol výpomocný duchovný v Poprade. Zomrel v 40. roku kňazstva.

Peter Majda

Ekumenická bohoslužba za jednotu kresťanov v Košiciach

Košice 28. januára (TK KBS) - Ekumenická bohoslužba za jednotu kresťanov sa konala uplynulú sobotu 26. januára 2013 v Seminárnom kostole v Košiciach. Hlavným celebrantom bol michalovský arcibiskup ortodoxnej cirkvi preosvietený Juraj. Celebrovali ďalší desiat predstavitelia cirkví – členovia Ekumeny. V kostole bol i člen Židovskej náboženskej obce a predstavitelia mesta Košice primátorom, predstavitelia Košického samosprávneho kraja s jeho predsedom, ako i predsedovia Komisií cirkví oboch inštitúcií a predstavitelia akademického spoločenstva vedenia vysokých škôl v meste.

Kazateľom bol Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup metropolita. V príhovore aktualizoval hlavnú myšlienku Čo žiada od nás Boh? (porov. Micheáš 6, 6 – 8) a zdôraznil potrebu nového evanjeliového svedectva a bratstva, ktoré je záväzné aj pre všetkých ľudí dobrej vôle a je i nutným sprievodným znakom kultúry a súčasťou košického programu ako Európskeho mesta kultúry. Bohoslužbu sprevádzali tri košické zbory - Katedrálny zbor sv. Cyrila a Metóda, Zbor Františkáni a Schola cantorum pri Kňazskom seminári.

Po bohoslužbe sa uskutočnila prezentácia knihy Ekumena Košice 1994-2011 v priestore Teologickej fakulty. Publikácia na 140 stránkach popisuje a obrazom dokumentuje Ekumenické spoločenstvo na území mesta Košice v rokoch 1994 – 2011. Popisuje jednotlivé subjekty Spoločenstva vrátane pozorovateľa - Židovskej náboženskej obce. Dokumentuje ich modlitby a bohoslužby, kultúrne a sociálne podujatia i spoluprácu s Mestom, s VÚC a ďalšie aktivity. Po bohoslužbe a prezentácii sa uskutočnila večera, ktorý organizuje primátor.

Anton Konečný

Farnosť Kláštor pod Znievom ponúka pôstnu pomôcku pre deti - farebný plagát

Kláštor pod Znievom 28. januára (TK KBS) - I tento rok farnosť Kláštor pod Znievom prichádza s pôstnou pomôckou, farebným plagátom v rozmere A2, kde deti a ich rodičia nájdu úlohu na každý deň pôstu. Po splnení každej úlohy si dieťa vystrihne a odlepi puzzle nálepku s príslušným číslom splnenej úlohy a prilepi ju na kríž. Po splnení

všetkých úloh tak vyskladá z farebných puzzle nálepek celý kríž. Na Veľkonočnú nedeľu si nalepi nálepku Zmŕtvychvstalého Pána Ježiša. K plagátu okrem nálepkára v rozmere A4 je aj 20-stranová maľovanka Krížová cesta v rozmere A6. Krátke otázky v nej môžu viesť k lepšiemu prežitiu času pôstu a tým k dôkladnejšej príprave na Veľkonočné sviatky.

Cena plagátu, maľovanky krížová cesta a nálepkára je 1 euro. Pri nákupe nad 30 kusov je cena 0,95 euro. Pri nákupe nad 50 kusov ešte o päť centov menej. Objednávky je možné posielat' na adresu: klastor.pod.znievom@fara.sk. **Štefan Hýrošš**

V Dome Quo Vadis predstavili knihu o spolupráci medzi kňazmi a laikmi

Bratislava 30. januára (TK KBS) - „Pastoračná spolupráca kňazov a laikov ...utópia alebo reálna vízia?“ - je názov najnovšej knihy od kňaza Ondreja Šmidriaka. Predstavil ju v utorok 29. januára 2013 v Dome Quo Vadis v Bratislave. Prezentácia bola spojená s diskusiou, do ktorej okrem autora zapojili aj pozvaní hostia - bratislavský pomocný biskup Mons. Jozef Hal'ko, členka Pápežskej rady pre laikov a koordinátorka Fóra kresťanských inštitúcií Katarína Hulmanová a vedúci Spoločenstva pri Dóme sv. Martina Mário Tomášik. Prítomní kňazi, bohoslovci a laici sa oboznámili s teologickými a spirituálnymi aspektami spolupráce kňazov a laikov, formami pastoračného vedenia spoločenstva a diskutovali o praktických aspektoch a skúsenostiach pastoračnej spolupráce vo farnostiach.

Ondrej Šmidriak, vysvätený za kňaza pred 20 rokmi, pôsobil vo viacerých farnostiach a dlhodobo sa venuje pastoračii a práci s mládežou na diecéznej a celoštátnej úrovni. Postgraduálne štúriá v oblasti pastorálnej teológie absolvoval na teologických fakultách v Olomouci a Košiciach. Vlni mu vyšli tieto publikácie: Pastoračia s dôrazom na spoločenstvo a evanjelizáciu ...trápenie individualistov alebo vytváranie spoločenstva?, Perspektívy pastoračie na Slovensku a Pastoračná spolupráca kňazov a laikov ...utópia alebo reálna vízia? Táto trilógia je určená kňazom, bohoslovcom, aktívnym laikom, animátorom spoločenstiev a všetkým, ktorým leží na srdci pastoračná spolupráca v cirkvi na Slovensku. Knihu vydalo VERBUM - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku s finančnou podporou organizácie Renovabis. **Marián Čaučík**

Prednáška s diskusiou Ako zvládnuť dieťa v kostole

Trnava 31. januára (TK KBS) - V rámci prebiehajúceho Roku viery Centrum pomoci pre rodinu v Trnave 30. januára 2013 zorganizovalo prednášku s diskusiou pod názvom „ako zvládnuť dieťa v kostole“. Prednášku mala psychologička Patrícia Dobríková. Prítomným rodičom predstavila rôzne vývinové štádiá detí a v ich kontexte poukázala aj na osobitosti psychiky, ako i správanie detí v rôznych vekových kategóriách. Jednotlivé výchovné prístupy zo strany rodičov voči deťom ilustrovala názornými príkladmi. Poslucháčom ponúkla tiež praktické rady, ako viesť deti k vhodnému správaniu v kostole. Zdôraznila, že výchova detí sa nedá zamerať iba na správanie v kostole. Ale to, ako rodičia vychovávajú dieťa doma, tak sa potom bude správať aj v kostole. Najdôležitejšou zásadou totiž pri výchove je dôslednosť, ktorú bohužiaľ veľa rodičov práve pri výchove nedodržiava, čo najviac škodí nielen samotným deťom, ale aj im samotným. Už tradične nechýbala ani diskusia na uvedenú tému. Tentokrát bol na prednáške prítomný aj kňaz, ktorý doplnil pohľad na správanie detí v kostole. Rodičia mali využiť možnosť počas prednášky dať svoje dieťa postrážiť animátorom.

Mário Schwarz

Štát prispeje vyše 164-tisíc eur na pripomenutie si príchodu vierožvestcov

Bratislava 30. januára (TASR) - Na štátno-reprezentatívne podujatia k oslavám 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie pôjde zo štátneho rozpočtu 164.150 eur. Vláda dnes schválila návrh na organizačné a finančné zabezpečenie osláv.

Akcie k danej udalosti sú rozdelené do troch kategórií. Okrem už spomínaných to budú aj podujatia veľkého významu, ďalej regionálne a miestne. Štát podporí iba tie, ktoré majú štátnoreprezentatívny charakter. Týkať sa to bude Cyrilo-metodskej národnej púte v Nitre, kde 5. júla vystúpi s príhovorom prezident SR. Jeho súčasťou sú tiež evanjelické spomienkové služby Božie na hrade Branč. Predpokladá sa, že do Nitry zavíta okrem iných prezident Európskej únie, pápežský legát, cirkevní

hodnostári, veľvyslanci slovanských krajín a predstavitelia partnerských miest Nitry.

O dva dni na to, 7. júla, sa uskutoční na bratislavskom hrade Devín slávnosť sv. Cyrila a Metoda pri príležitosti štátneho sviatku. Predchádzať mu bude 4. júla slávnostné spoločné zasadnutie Národnej rady SR a vlády. Posledným štátno-reprezentatívnym podujatím bude 14. decembra v Slovenskom národnom divadle slávnostné uvedenie diela „Cyril a Metod – Slovanské oratórium“.

Organizátori Cyrilo-metodskej národnej púte v Nitre dostanú do konca februára od štátu 102.000 eur, na evanjelické spomienkové bohoslužby Božie na hrade Branč poputuje 5000 eur. Na slávnosti na hrade Devín pôjde 30.000 eur. Slávnostné spoločné zasadnutie parlamentu a exekutívy vyjde na 6000 eur. Náklady na uvedenie Slovanského oratória vyčíslilo ministerstvo kultúry na 21.150 eur.

TASR (www.tasr.sk)

Na Slovensku sa uskutoční po prvýkrát Národný pochod za život

Bratislava/Košice 31. januára 2013 (TK KBS) - Na Slovensku bude po prvýkrát Národný pochod za život. Uskutoční sa 22. septembra 2013 v Košiciach. Chystá ho Konferencia biskupov Slovenska (KBS). Prípravu akcie si podľa biskupov vyžiadali stále častejšie útoky namierené proti životu, ako aj naliehavá snaha podporiť ochranu života od počatia po prirodzenú smrť na verejnosti.

„Napriek zhoršujúcej sa situácii nie sme bezmocní. Aj takýmto podujatím chceme napomáhať ľuďom stávať sa citlivými na hodnoty kultúry života,“ hovorí Marek Michalčík, poverený koordináciou priprav akcie, do ktorej chce hlavný organizátor zapojiť aj ďalšie mimovládne organizácie, spoločenstvá a iné cirkvi.

„Navrhli sme otcom biskupom Košice, ktoré sú tento rok európskym hlavným mestom kultúry. Radi by sme prostredníctvom Národného pochodu za život spravili z Košíc aj mesto kultúry života,“ dopĺňa Dušan Škurla, kňaz, ktorý už niekoľko rokov organizuje masové pochody a celomestské bohoslužby za život v metropole východného Slovenska.

Národný pochod za život je po denných svätých omšiach na úmysel šírenia kultúry života druhou významnou aktivitou, ktorú podporili slovenskí biskupi na podnet vytvorenej sekcie kultúry života.

Marek Michalčík